

obročí postupiteli pronajal určité pole na určitou dobu a že prý, zrušiv předčasně a svémocně smlouvu, je předal jinému. Z těchto důvodů má odvolací soud za to, že žalovaný jest k žalobě pasivně oprávněn.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatel neprávem vytýká zrušovacímu usnesení odvolacího soudu, že v něm byla sporná věc nesprávně posouzena po stránce právní. Pokud jde o aktivní oprávnění žalobkyně k žalobě, hájí nejvyšší soud názor, že ustanovení § 406 c. ř. s. vyslovuje všeobecnou procesní zásadu, že předpoklady právní ochrany nároku, zejména i oprávnění ke sporu, jest posuzovati podle doby vynesení rozsudku prvního soudu. (Viz rozhodnutí čis. 1617, 4298, 4400, 5814, 5932, 6512, 6631 a 8468 sb. n. s.) Řídil-li se odvolací soud tímto názorem, nelze mu důvodně vytýkati, že řešil zmíněnou otázku nesprávně. Stěžovatelův názor, že se stalo vlastně zcizení předmětu sporu podle § 234 c. ř. s., vyvrátil případně již odvolací soud. Stěžovatel ostatně přehlíží, že postup zažalované pohledávky byl tvrzen již v žalobě, že šlo jen o nedostatek formy notářského spisu a že tento nedostatek formálnosti byl napraven ještě před vynesením rozsudku prvního soudu ve lhůtě určené k tomu soudem. O zcizení předmětu sporu podle § 234 c. ř. s. nemůže tu tedy býti řeč. I otázka pasivního oprávnění žalovaného byla odvolacím soudem rozřešena správně. Se zřetelem k vývodům rekursu dodává se k důvodům napadeného usnesení, že podle § 46 zákona ze dne 7. května 1874, čis. 50 ř. zák. spravuje jmění katolického duchovního obročí jeho poživatel (§ 509 obč. zák. a rozhodnutí čis. 1666 sb. n. s.), že propachtovatelem pozemků náležejících vlastnický farnímu obročí není obročí, nýbrž osoba fysická, již přísluší k pozemkům právo poživací, obročník (farář), (viz rozhodnutí čis. 4935 sb. n. s.), a že finanční prokuratura jest podle § 2 čis. 9 služební instrukce ze dne 9. března 1898, čis. 41 ř. zák. povolána zastupovati duchovní obročí jen potud, pokud jde o neporušenost kmenového jmění obročního, nikoliv i tehdy, jde-li jen o běžné užitky majetkové (viz rozhodnutí čis. 6885, 8986 sb. n. s.). V souzeném případě jest žalováno z důvodu náhrady škody, kterou prý způsobil žalovaný osobně jako propachtovatel pozemků a poživatel farního obročí, takže jest mylným stěžovatelův názor, že nemůže býti žalován jako obročník, nýbrž jen farní obročí samo.

Čís. 10328.

Zrušení zajišťovací exekuce nelze se domáhati proto, že rozsudek tvořící exekuční titul byl v opravném řízení zrušen a prvnímu soudu uloženo, by znovu rozhodl.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1930, R II 388/30).

Návrhu dlužníka, by byla zrušena zajišťovací exekuce, ježto rozsudek, tvořící exekuční titul byl v opravném řízení zrušen a prvému soudu bylo uloženo, by znovu rozhodl, soud první stolice vyhověl. Rekursní soud zamítl návrh na zrušení zajišťovací exekuce. Důvody: Právoplatně povolenou a vykonanou exekuci k zajištění peněžitých pohledávek jest zastaviti jen, byl-li nárok, k jehož zajištění byla exekuce povolena, právoplatně oduznán (§ 376 čís. 3 ex. ř.). O to tu však nejde, an byl rozsudek, tvořící exekuční titul v pořadí stolic zrušen a prvému soudu bylo uloženo, by znovu rozhodl. Jest míti zřetel k pravomoci povolené zajišťovací exekuce. Zajišťovací exekuci nelze proto zastaviti, byl-li rozsudek tvořící exekuční titul zrušen a věc vrácena prvému soudu, neboť tu o návrhu nebylo dosud rozhodnuto (sr. Neumann-Lichtblau E. O. k § 376 ex. ř., Walker-Prochaska: E. O. str. 306).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Napadené usnesení jest správné i ve výroku i v důvodech. Obdobný případ rozřešil dovolací soud již pod čís. 7549 sb. n. s., kde vyslovil a obšírněji odůvodnil právní zásadu, že zajišťovací exekuci lze zrušiti jen, byla-li současně s prohlášením neplatnosti nebo neúčinnosti rozsudku nebo s jeho zrušením zajištěná pohledávka právoplatně oduznána nebo současně právoplatně zjištěn její zánik. Nestačí však, že rozsudek, tvořící exekuční titul, byl odvolacím soudem zrušen podle § 496 c. ř. s. a věc vrácena prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Čís. 10329.

Soudci nelze v mimosporném řízení rozhodovati o tom, zda jest nárok nepominutelného dědice na povinný díl, byl-li povolaným dědicem popřen, po právu čili nic aniž o tom, zda je nárok na povinný díl děditelný.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1930, R I 511/30).

Za pozůstalostního řízení o pozůstalosti po Václavu E-ovi ml. činil zůstavitelův otec Václav E. st. nárok na povinný díl. Po jeho úmrtí za pozůstalostního řízení uplatnila jeho nárok na povinný díl jeho pozůstalost zastoupená přihlásivšími se dědici. Vdova po Václavu E-ovi ml. popřela jako jeho universální dědička její nárok a navrhla, by pozůstalost po Václavu E-ovi st. byla odkázána s nárokem na povinný díl na pořad práva. Obě strany prohlásily se za příslušné řešiti spornou otázku, zda je nárok na povinný díl děditelný, a řešily ji také věcně.

Nejvyšší soud změnil usnesení obou nižších soudů v ten rozum, že poukázal pozůstalost po Václavu E-ovi st. zastoupenou přihlásivšími se dědici, s nárokem na povinný díl z pozůstalosti po Václavu E-ovi ml., na pořad práva.